

Ieteikumi pašvaldībām pārtikas paku nodrošināšanai izglītojamiem

Atbilstoši 2020.gada 9.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.360 “*Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai*”¹ 27.⁴ punktā noteiktajam, mācības izglītības iestādē organizējot attālināti, pašvaldības saņemto valsts budžeta dotāciju brīvpusdienu nodrošināšanai 1.-4. klases izglītojamiem atbilstoši pašvaldības domes lēmumam var izlietot tās administratīvajā teritorijā dzīvesvietu deklarējušo 1.-4. klases izglītojamo ēdināšanai - gatava ēdiena vai pārtikas paku piegādei.

Papildus, ja pašvaldībai ir neizmantoti brīvpusdienu nodrošināšanai piešķirtie valsts budžeta līdzekļi, atbilstoši pašvaldības domes lēmumam pašvaldība ir tiesīga izlietot tos administratīvajā teritorijā dzīvesvietu deklarējušo 5.-9. klases izglītojamo ēdināšanai - gatava ēdiena vai pārtikas paku piegādei.

Veselības ministrija, pamatojoties uz veselīga uztura pamatprincipiem, kā arī normatīvo regulējumu par uztura normām izglītības iestādēm² **iesaka pārtikas produktu piegādei 1.-4.klašu izglītojamo pusdienu nodrošināšanai nedēļā paredzēt šādus pārtikas produktus, vismaz:**

- 900 g augļus un dārzeņus, piemēram, ābolus, bumbierus, kāpostus, burkānus, bietes, Ķīnas kāpostus, tomātus;
- 600 g piena un piena produktu, piemēram, govs pienu, kefīru, biezpienu, sieru;
- 300 g graudaugu, piemēram, maizi, griķus, makaronus, rīsus, auzu pārslas;
- 300 g kartupeļus;
- 500 g olbaltumvielas saturošus pārtikas produktus, piemēram, liesu gaļu vai zivis, sautētas gaļas konservus, zivju konservus savā sulā, olas, konservētas vai pagatavotas pupiņas vakuumā;
- 90 g taukvielu, piemēram, augu eļļas vai saldkrējuma sviestu.

Pārtikas pakās ir ieteicams pēc iespējas nodrošināt dažādību katras pārtikas produktu grupas ietvaros, piemēram, piena produktu grupā iekļaujot gan pienu, gan dažādus tā produktus. Vienlaikus ieteicams, lai vairākās pārtikas paku izdales reizēs iekļauto pārtikas produktu klāsts vienas pārtikas produktu grupas ietvaros atšķirtos.

¹ Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija noteikumi Nr.360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”

² Ministru kabineta 2012. gada 13.marta noteikumi Nr.172 “Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem”

Attiecīgi, ja pašvaldība vēlas nodrošināt pārtikas produktus arī 5.-9.klašu izglītojamiem, noteiktie pārtikas produktu daudzumi būtu jāpalielina par 35%, lai nodrošinātu nepieciešamo enerģijas un uzturvielu daudzumu.

Lai nodrošinātu pēc iespējas veselīgāka uztura lietošanu, pārtikas produktus ieteicams **izvēlēties svaigā veidā un ņemot vērā Ministru kabineta noteikumos Nr.172 noteiktās kvalitātes prasības**, piemēram, produktus bez garšas pastiprinātājiem, saldinātājiem, konservantiem vai krāsvielām³. **Pienu un piena produktus ieteicams izvēlēties bez cukura vai sāls piedevas**. Ja nav iespējams nodrošināt svaigu gaļu vai zivis, tad gaļas vai zivs konservus **būtu ieteicams izvēlēties ar pēc iespējas mazāku pievienotā sāls daudzumu** - līdz 1,25 g uz 100 g gaļas produkta vai līdz 1,5 g sāls uz 100 g uz zivju produkta.

Aicinām pašvaldības apzināt bērnus, kuriem ārsta noteiktas diagnozes dēļ (piemēram, cukura diabēts, pārtikas alerģija, celiakija) **ir nepieciešams pielāgots uzturs, un pēc iespējas nodrošināt attiecīgo produktu alternatīvas**.

Pašvaldības, izvērtējot tirgū pieejamos pārtikas produktus, to piegādes iespējas, izmaksas un citus faktorus, **var brīvi izvēlēties pārtikas produktus ieteiktajās pārtikas produktu grupās**, tomēr primāri ieteicams izvēlēties **vietējas izcelsmes**, tostarp nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai bioloģiskās lauksaimniecības shēmas prasībām atbilstošus pārtikas produktus. Vienlaikus pašvaldības **var plānot pārtikas produktu piegādi vienu reizi nedēļā, vienu reizi divās nedēļās vai retāk**, ņemot vērā pārtikas produktu derīguma termiņu, piegādes iespējas, produktu pieejamību, kā arī citus pārtikas produktu piegādi ietekmējošos faktorus.

³ krāsvielas (izņemot Regulas Nr. 1333/2008 par pārtikas piedevām II pielikuma C daļā minētās II grupas pārtikas krāsvielas); konservanti (izņemot etiķskābi (etiķi), sēra dioksīdu – sulfītus, citronskābi, pienskābi, askorbīnskābi, ābolskābi);